

Examenul național de bacalaureat 2026 | Simulare – Gorj

Proba E. d) | Varianta 1

LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Dacă termenului *argument deductiv* i se adaugă proprietatea *imediat* atunci:

- a. intensiunea și extensiunea termenului nu se modifică
- b. intensiunea termenului crește, iar extensiunea lui scade
- c. intensiunea și extensiunea termenului scad
- d. intensiunea termenului scade, iar extensiunea lui crește

2. Inferența "Niciun om risipitor nu este chibzuit, deoarece niciun om chibzuit nu este risipitor" este:

- a. o inducție completă
- b. o deducție imediată nevalidă
- c. o deducție mediată
- d. o deducție imediată validă

3. Contradictoria propoziției *Sărbătorile de iarnă sunt îndrăgite de copii*, conform raporturilor logice din cadrul "pătratului logic", este:

- a. propoziția de tip SaP
- b. subcontrara sa
- c. propoziția de tip SoP
- d. propoziția de tip SeP

4. Predicatul logic al propoziției categorice *Unele lucrări filosofice nu sunt accesibile elevilor de liceu*. este:

- a. accesibile elevilor de liceu
- b. accesibile elevilor
- c. accesibile
- d. nu sunt accesibile elevilor de liceu

5. Raționamentele se împart în *immediate* și *mediate* în funcție de:

- a. corectitudinea logică
- b. numărul cazurilor examinate
- c. numărul premiselor
- d. direcția procesului de inferență între general și particular

6. Din punct de vedere extensional, termenul *ciocolată delicioasă* este:

- a. absolut, concret, pozitiv, compus
- b. compus, pozitiv, precis, nevid
- c. nevid, general, distributiv, vag
- d. nevid, singular, colectiv, precis

7. Raționamentul *Unele articole de pescuit nu sunt produse în România, pentru că unele articole de pescuit sunt produse în Franța* este:

- a. silogism valid b. conversiune validă c. obversiune d. inferență mediată

8. Regula completitudinii este o cerință a corectitudinii:

- a. clasificării b. silogismului c. definirii d. demonstrației

9. Propoziția *Niciun silogism nu este raționament imediat* este:

- a. particulară negativă b. universală negativă
c. particulară afirmativă d. universală afirmativă

10. Seria corectă de termeni ordonați descrescător din punct de vedere extensional este:

- a. profesor de logică român, om, profesor de logică, profesor
b. om, profesor, profesor de logică, profesor de logică român
c. profesor de logică român, profesor de logică, profesor, om
d. om, profesor, profesor de logică român, profesor de logică

20 de puncte

B. Fie termenii A, B, C, D și E astfel încât termenul D este subordonat termenului B, termenul A se află în raport de contrarietate cu D, dar de încrucișare cu B, termenul C este subordonat termenului A și, în același timp, se află în raport de încrucișare cu B. E este intersectat simultan cu A, B și C, dar în opoziție cu D.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni.

2 puncte

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

a. Unii C nu sunt A.	f. Unii A sunt C.
b. Toți B sunt D.	g. Niciun E nu este A.
c. Niciun C nu este D.	h. Unii D nu sunt
d. Unii A sunt B.	E.
e. Toți D sunt A.	

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. Toate filmele științifico-fantastice sunt produse ale imaginației.
2. Unele păsări cu penaj colorat sunt migratoare.
3. Nicio persoană egoistă nu este empatică.
4. Unele mașini de teren nu sunt autoutilitare ușoare.

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contrara propoziției 1, subcontrara propoziției 2, subalternă propoziției 3 și supraalternă propoziției 4.

8 puncte

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural.

8 puncte

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, conversa obversei supraalternei propoziției 2, respectiv, conversa contradictoriei propoziției 4.

6 puncte

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: Putem spune că unele acțiuni realizate de persoanele excentrice nu sunt imorale, pentru că unele acțiuni realizate de persoanele excentrice sunt morale.

Y: Dacă toți fluturii sunt insecte îndrăgite de copii, atunci unele insecte îndrăgite de copii sunt fluturi.

Pornind de la această situație:

a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi;

4 puncte

b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate;

2 puncte

c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului Y.

2 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Fie următoarele două moduri silogistice: aii-1, eio-3.

a) Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date.

4 puncte

b) Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a).

2 puncte

c) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/ mod silogistic nevalid).

8 puncte

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția *“Unele activități în aer liber sunt relaxante”*.

6 puncte

C. Fie următorul silogism: *“Întrucât toți oamenii sunt iubitori ai naturii, înseamnă că unii agricultori sunt iubitori ai naturii, având în vedere că agricultorii sunt oameni.”* Pornind de la silogismul dat, stabiliți care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false (notați propozițiile adevărate cu litera A, iar propozițiile false cu litera F):

1. Termenul mediu este distribuit în ambele premise.
2. Subiectul logic al concluziei este reprezentat de termenul *iubitori ai naturii*.
3. Concluzia silogismului este o propoziție particulară afirmativă.
4. Termenul major este distribuit atât în concluzie, cât și în premisă.

4 puncte

D. Se dă următoarea definiție: *Mușețelul este o plantă medicinală.*

a) Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată.

2 puncte

b) Precizați o regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a).

2 puncte

c) Construiți o definiție, având ca definit termenul *„mușețel”*, care să încalce regula precizată la subpunctul b).

2 puncte

Examenul național de bacalaureat 2026 | Simulare Județeană – Gorj

Proba E. d) | Varianta 1

LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. -câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-b, 2-d, 3-c, 4-a, 5-c, 6-c, 7-c, 8-a, 9-b, 10-b

10x2p= **20 puncte**

B. 1.reprezentarea corectă, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, a raporturilor logice dintre cei cinci termeni

2 puncte

2. câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect, astfel:

a-F, b-F, c-A, d-A, e-F, f-A, g-F, h-A

8x1p= **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a contrarei propoziției 1 (SeP), a subcontrarei propoziției 2 (SoP), a subalternei propoziției 3 (SoP) și a supraalternei propoziției 4 (SeP)

4x1p= **4 puncte**

- câte 1 punct pentru construirea, în limbaj natural, a contrarei propoziției 1, a subcontrarei propoziției 2, a subalternei propoziției 3 și a supraalternei propoziției 4

4x1p= **4 puncte**

B. - câte 1 punct pentru aplicarea explicită a operațiilor de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3, în limbaj formal

2x2x1p= **4 puncte**

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a conversei fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3

2x1p= **2 puncte**

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a obversei fiecăreia dintre propozițiile 1 și 3

2x1p= **2 puncte**

- C. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a conversei obversei supraalternei propoziției 2 ($\sim PeS/\sim PoS$), respectiv, a conversei contradictoriei propoziției 4 (PiS)

2x1p= 2 puncte

- câte 2 puncte pentru construirea, în limbaj natural, a conversei obversei supraalternei propoziției 2, respectiv, a conversei contradictoriei propoziției 4

2x2p= 4 puncte

- D. a. câte 2 puncte pentru scrierea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre opiniile celor doi elevi, astfel:

X: $SiP \rightarrow So \sim P$; Y: $SaP \rightarrow PiS$

2x2p= 4 puncte

- b. câte 1 punct pentru precizarea corectitudinii/ incorectitudinii logice a fiecăruia dintre cele două raționamente formalizate (de exemplu, X: obversiune validă/ raționament corect, Y: conversiune validă/ raționament corect)

2x1p= 2 puncte

- c) explicarea corectitudinii/ incorectitudinii logice a raționamentului elevului X. De exemplu : Se observă că nici un termen nu este distribuit în concluzie, așadar nu este relevantă distribuirea termenilor în premisă, ceea ce înseamnă că se respectă legea distribuirii termenilor, iar raționamentul este valid.

2 puncte

Notă: În situația în care candidatul explică corectitudinea logică a raționamentului prin numirea "legii distribuirii termenilor", fără a preciza de ce a fost respectată, se acordă 1 punct din cele 2 posibile.

SUBIECTUL al III -lea

(30 de puncte)

- A. 1.- a) câte 2 puncte pentru scrierea schemei de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, astfel:

MaP

MeP

2x2p= 4 puncte

SiM

MiS

SiP

SoP

- b) construirea, în limbaj natural, a unui silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a)

2 puncte

Notă: Punctajul pentru construirea în limbaj natural a silogismului cerut se acordă **independent** de valoarea de adevăr a propozițiilor.

- c) - câte 3 puncte pentru verificarea explicită, prin metoda diagramelor Venn (reprezentare grafică), a fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date

2x3p= 6 puncte

- câte 1 punct pentru precizarea deciziei privind validitatea fiecărui mod silogistic, astfel:

aii-1, mod silogistic valid; eio-3, mod silogistic valid

2x1p= 2 puncte

Notă: Punctajul se acordă numai în situația în care decizia privind validitatea fiecărui mod silogistic rezultă din reprezentarea grafică a acestuia.

B. - construirea, în limbaj formal, a oricărui silogism valid care să justifice propoziția dată

3 puncte

- scrierea, în limbaj natural, a silogismului valid construit (cu premise adevărate/plauzibile)

3 puncte

C. - câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect, astfel:

4x1p= 4 puncte

1-F, 2-F, 3-A, 4-F

D. a) menționarea unei reguli de corectitudine pe care o încalcă definiția dată

2 puncte

b) precizarea oricărei alte reguli de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a)

2 puncte

c) construirea definiției cerute

2 puncte